

Stockholmsregionens strategi för Life Science samt forsknings- och utvecklingsstrategi för Region Stockholm

Remiss från Region Stockholm

Remisstid den 26 februari 2021

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Stockholmsregionens strategi för Life Science samt Forsknings- och utvecklingsstrategi kompletterar varandra och utgör tillsammans med regional näringslivs- och tillväxtstrategi samt innovationsstrategi, viktiga dokument i Region Stockholms utvecklingsarbete.

Life Science-strategin syftar till att identifiera insatsområden och konkreta åtgärder för att realisera målet om att Stockholmsregionen ska bli en av världens fem främsta Life Science-regioner. Life Science-strategin kommer att kompletteras med handlingsplaner. Fem strategiska områden pekas ut med ett önskat läge år 2023.

- Världsledande tillgång till strukturerade hälsodata och vårdprocessdata
- En hälso- och sjukvård samt omsorg tillgänglig för forskning, innovation och näringslivssamverkan
- Patient och invånare får tillgång till högupplöst diagnostik, individanpassad prevention och behandling
- Tvärvetenskaplig samverkan skapar lösningar på komplexa utmaningar
- Life Science-företag forskar, utvecklas och växer i Stockholmsregionen

Forsknings- och utvecklingsstrategin syftar till att skapa bättre förutsättningar för forskning i Region Stockholm som kommer invånarna till del och bidrar till att Stockholmsregionen förblir en ledande, innovativ och hållbar tillväxtmotor för hela Sverige. Förslaget anger fem styrande principer.

- Forskning och utveckling ska stärka Region Stockholms förmåga att lösa nuvarande och framtida utmaningar
- Akademisk frihet, etiska principer och konkurrens ska skapa kvalitet och nytta
- Tillgängliggörande av data för forskare ska öka förmågan till analys, insikter och kunskapsbildning
- Förutsättningar för forskning ska vara långsiktiga och pålitliga avseende finansiering, organisation och tillgång till infrastruktur
- I ökad utsträckning attrahera internationella projekt och talanger vilket stärker vetenskaplig kvalitet, mångfald och finansiering

Region Stockholm har remitterat strategierna till staden för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB som i sin tur remitterat vidare till Stockholm Business Region AB. Stockholms Stadshus AB har valt att inte själva inkomma med svar, utan hänvisar till Stockholm Business Region AB:s svar.

Stadsledningskontoret är positiva till strategierna och vad de kan förväntas bidra till, samt anser att det finns delar som kan utvecklas ytterligare.

Stockholm Business Region AB anser att resursutnyttjandet kan bli effektivare och regionens nätverk stärkas genom de gemensamma målen.

Mina synpunkter

För att Stockholmsregionen ska kunna bli en av världens främsta Life Science-regioner krävs en vision, kompetens och en genomarbetad plan för hur och vad som behöver göras. Life Science innebär en enorm potential men även många komplexa utmaningar och behöver därför utvecklas i en modern och innovativ miljö.

Jag menar att Stockholmsregionen erbjuder mycket goda förutsättningar för detta. Här finns företagande, ledande sjukhus och universitet och samarbeten med staden och med övriga kommuner som tillsammans kan vara med och bidra till utvecklingen. Ingen aktör har ensam rådighet, utan för att nå denna vision behöver flera aktörer genomföra insatser såväl enskilt som gemensamt.

Genom samverkan optimeras nyttan av Stockholmsregionens styrkeområden inom forsknings- och innovationsinfrastruktur, forskarkollektiv och näringsliv. Med strategierna ska ett sammanhållet Life Science-kluster skapas utifrån gemensamma mål och tydliga styrkeområden. Likaså ska den forskning som bedrivs gå i tåten för att vara en nytänkande tillväxtmotor för hela landet och komma invånarna till gagn.

En av vår tids, och än mer morgondagens, största utmaningar är den demografiska utvecklingen med allt fler som blir allt äldre. Från stadens sida belyser jag därför gärna betydelsen av ett fokus på vården av äldre. Detta är en fråga där hela samhället behöver kraftsamla för att nå hållbara omständigheter.

I Sverige och Stockholm satsas stora pengar på bland annat utbildning och företagsstöd men när det sedan når nivå för en internationell marknadsföring saknas ofta rätt resurser. Således behöver det investeringsfrämjande arbetet utvecklas för att fler ska vilja komma till Stockholmsregionens Life Science-företag. Vidare är jag glad över att Stockholmsregionens strategier överensstämmer så pass väl med den näringslivspolicy som vi nyligen antog i Stockholms stad.

Den digitala utvecklingen och implementeringen i samhället har skyndats på, som en lika nödvändig som naturlig konsekvens av det senaste årets pandemi och distansarbete. För Sverige som ett i många avseenden litet land, har detta faktum nästan bokstavligen ritat om kartan för vårt lands villkor i internationella sammanhang. Mot bakgrund av dessa vore det rent marknadsmässigt välkommet att utnyttja det nya läget till att marknadsföra oss genom relevant kommunikation och en smart digital närvaro.

I övrigt hänvisar jag till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Remissen besvaras med vad som sägs i stadens promemoria.

Stockholm den 27 januari 2021

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilagor

1. Forsknings- och utvecklingsstrategin
2. Life Sciene-strategin

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Delvis bifalla föredragandet borgarrådets förslag till yttrande över remisserna.
2. Därutöver anför följande.

Vänsterpartiet anser att Stockholm ska vara ett centrum för internationellt baserad verksamhet inom forskning och utveckling, vilket dock förutsätter offensiva satsningar på utbildning och infrastruktur i såväl staden som regionen. De två remitterade strategierna kan, om de utformas väl och kombineras med en progressiv och hållbar politik i övrigt, bidra till ett viktigt utvecklingsarbete vars resultat kan komma alla till del oavsett var invånarna bor.

Utgångsläget för att Life Science-företag ska kunna växa i regionen är inte det bästa, med tanke på tillgången till bostäder för studenter och forskare. Hagastaden som profileras som ett framtida nav för vetenskap och forskning kommer tyvärr att domineras av bostadsrätter liksom resten av innerstaden. Majoriteten i stadshuset har dock inte ens ställt sig bakom Vänsterpartiets förslag att kvarvarande markanvisningar i Hagastaden ska upplåtas som hyresrätter, så att alla studenter, doktorander och gästforskare ska ha en reell möjlighet att bo där.

Vi ser också behov av att komplettera strategierna med en tydlig politisk viljeinriktning och där måste det givna målet vara en jämlik hälsa i hela befolkningen. Idag ökar de geografiska klyftorna i Sverige och skillnaden i medellivslängd är åtta år för män och sex år för kvinnor. Enligt Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin var risken för att dö fyra gånger så hög för låginkomsttagare som för höginkomsttagare under pandemins första våg. (DN Debatt 24/1). Att även trångboddheten påverkat smittspridningen bland annat på Järva är ett tragiskt faktum. Så utan en bostadspolitik som förmår erbjuda bra bostäder åt alla är strategin uddlös.

Därutöver saknar vi ett folkhälsoperspektiv i Life Science-strategin, där det strategiska området som rör prevention fokuserar på individanpassning, vilket också är viktigt, men att inte också ha med ett grupperspektiv när hälsan är så ojämnt fördelad är klart otillräckligt. Slutligen vill vi instämma i finansborgarrådets synpunkter om betydelsen av att lägga till ett fokus på vården av äldre. Vi utgår ifrån att det är något som alla kan ställa sig bakom.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Rashid Mohammed (V) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Ersätтарыtrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Stockholmsregionens strategi för Life Science samt Forsknings- och utvecklingsstrategi kompletterar varandra och utgör tillsammans med regional näringslivs- och tillväxtstrategi samt innovationsstrategi viktiga dokument i Region Stockholms utvecklingsarbete.

Life Science-strategin syftar till att identifiera insatsområden och konkreta åtgärder för att realisera målet om att Stockholmsregionen ska bli en av världens fem främsta Life Science-regioner. Life Science-strategin kommer att kompletteras med handlingsplaner. Fem strategiska områden pekas ut med ett önskat läge år 2023.

- Världsledande tillgång till strukturerade hälsodata och vårdprocessdata
- En hälso- och sjukvård samt omsorg tillgänglig för forskning, innovation och näringslivssamverkan
- Patient och invånare får tillgång till högupplöst diagnostik, individanpassad prevention och behandling
- Tvärvetenskaplig samverkan skapar lösningar på komplexa utmaningar
- Life Science-företag forskar, utvecklas och växer i Stockholmsregionen

Forsknings- och utvecklingsstrategin syftar till att skapa bättre förutsättningar för forskning i Region Stockholm som kommer invånarna till del och bidrar till att Stockholmsregionen förblir en ledande, innovativ och hållbar tillväxtmotor för hela Sverige. Förslaget anger fem styrande principer.

- Forskning och utveckling ska stärka Region Stockholms förmåga att lösa nuvarande och framtida utmaningar
- Akademisk frihet, etiska principer och konkurrens ska skapa kvalitet och nytta
- Tillgängliggörande av data för forskare ska öka förmågan till analys, insikter och kunskapsbildning
- Förutsättningar för forskning ska vara långsiktiga och pålitliga avseende finansiering, organisation och tillgång till infrastruktur
- I ökad utsträckning attrahera internationella projekt och talanger vilket stärker vetenskaplig kvalitet, mångfald och finansiering

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB som i sin tur remitterat vidare till Stockholm Business Region AB. Stockholms Stadshus AB har valt att inte själva inkomma med svar, utan hänvisar till Stockholm Business Region AB:s svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 december 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ser positivt på framtagandet av strategin för Life science och de fem strategiska områden som pekas ut. Stadsledningskontoret är även positiv till Forsknings- och utvecklingsstrategin för Region Stockholm och de fem styrande principerna som är beskrivna i förslaget. De gemensamma mål som sätts i strategierna kan förväntas bidra till ett effektivare resursutnyttjande och bättre förutsättningar för forskning och företagande samt till att regionens nätverk stärks. Strategierna förespråkar bland annat ökad samverkan, öppenhet mot andra aktörer, tillgängliggörande av data och testbäddar, hållbarhetsfokus, och riktning mot tvärvetenskap för att skapa fler perspektiv och ökad kvalitet/relevans i forskningen och utbildningen. Vidare understryks vikten av ett utvecklat entreprenöriellt ekosystem inom life science för att öka möjligheterna för nystartade företag att stanna och växa i Stockholmsregionen. Detta ligger väl i linje med ambitionerna i stadens vision och näringslivspolitik.

Stadsledningskontoret anser det bra att Life science-strategin ska kompletteras med handlingsplaner som beskriver enskilda och gemensamma insatser för att realisera strategins mål. Handlingsplanerna ska även kopplas till mätbara mål och ett tydliggörande kring vem som äger vilken fråga, vilket kommer att underlätta det framtida samarbetet.

Stockholmsregionen har en unik infrastruktur för forskning och utveckling. Stadsledningskontoret instämmer dock i behovet av en ökad samverkan inom regionen för att bättre kunna attrahera internationella projekt, finansiering och talanger för att stärka den vetenskapliga kvaliteten, mångfalden samt finansieringsmöjligheterna i regionen. Stadsledningskontoret vill vidare framhålla att Stockholmregionens starka ställning inom delar av IT och AI/Machine learning tydligare kan lyftas fram tillsammans med regionens framstående position inom life science för att synliggöra de unika synergierna som finns mellan branscherna.

Stadsledningskontoret vill också understryka vikten av att vården av äldre prioriteras inom regionens Life Science-strategi. Stockholm står liksom resten av landet inför stora demografiska utmaningar där personer över 80 år kommer svara för den största procentuella befolkningsökningen de kommande decennierna. Äldrevården behöver därför vara ett fokusområde för forskning och innovation inom Life Science. Ett bra exempel är akademiska äldreboenden, såsom Stureby vård- och omsorgsboende, som sedan många år tillbaka har etablerat samarbete med universitet och högskolor. Inom verksamheten finns också *Verklighetslabbet* där det bedrivs forskningsprojekt i samarbete med KTH och KI för att utveckla äldreomsorgen.

Enligt Life science-strategin behöver det investeringsfrämjande arbetet i regionen utvecklas för attrahera företag och kompetent kapital till Stockholmsregionens life science-företag. Stadsledningskontoret anser att detta är en viktig fråga och att ytterligare medel och resurser bör tillföras detta arbete. I detta arbete är det viktigt att nyttja befintliga innovationspartnerskap och nätverk av kommunikatörer och experter, förslagsvis i anslutning till det redan etablerade Nodnätverket (stiftelserna Electrum, Flemingsbergs Science, Stockholm Science City, Stockholm Business Region AB, och Södertälje Science Park AB.) Detta är ett samarbetsforum i regionen kring frågor rörande innovation och tillväxt där parterna strävar efter att skapa en bättre beredskap vid exempelvis större etableringsförfrågningar eller vid mer omfattande internationella marknadsföringsaktiviteter. Detta nätverk kan även i relevanta frågor kopplas till samarbetet inom Stockholm Business Alliance, ett samarbete mellan 56 kommuner.

Region Stockholms målsättning om klimatneutralitet och ökad kollektivtrafikandel, ligger väl i linje med stadens vision om att vara fossilfritt och klimatpositivt år 2040. I forsknings- och utvecklingsstrategin bör det framgå hur Region Stockholm avser att utveckla samarbetet med länets kommuner för att öka attraktiviteten och effektiviteten i kollektivtrafiken.

Stockholms Business Region AB

Stockholms Business Region AB anmäler som kontorsyttrande vid styrelsens sammanträde den 9 februari 2021 att tjänsteutlåtandet överlämnas.

Stockholms Business Region AB:s yttrande daterat den 7 oktober 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Bolaget ser positivt på framtagandet av Life Science- samt Forsknings- och utvecklingsstrategierna för regionen samt ser att de gemensamma mål som sätts i strategierna kan bidra till både ett effektivare resursutnyttjande samt till att regionens nätverk stärks. De fem identifierade insatsområdena och de konkreta åtgärder som presenteras i strategin stärker regionens arbete inom området. Strategierna ligger också väl i linje med stadens nyligen antagna näringslivspolicy.

Regionen har en unik infrastruktur för forskning och utveckling. Bolaget ser dock behov av en ökad samverkan inom regionen för att ännu bättre kunna attrahera internationella projekt, finansiering och talanger för att stärka den vetenskapliga kvaliteten, mångfalden samt finansieringsmöjligheterna i regionen. Vidare är Stockholm känt för sin framstående position inom delar av IT området och inom AI/Machine learning. Bolaget anser att de unika synergierna mellan branscherna behöver synliggöras, såsom ett antal andra tvärvetenskapliga områden.

Enligt strategierna skall det investeringsfrämjande arbetet attrahera företag och kompetent kapital till Stockholmsregionens life science-företag, vilket naturligtvis är positivt. Bolaget anser detta vara en viktig del och att ytterligare medel och resurser bör tillföras detta arbete. Sverige och Stockholm satsar stora pengar i början av värdekedjan när det gäller bland annat utbildning, kommersialisering av innovationer och företagsstöd i olika former. När det i nästa steg gäller den internationella marknadsföringen som behövs för att i slutändan attrahera företag och kapital till regionen saknas ofta finansiering och andra resurser för att lyckas fullt ut. Jämfört med internationella konkurrenter satsar Stockholmsregionen mindre på detta område än andra. Bättre stöd i olika former ökar möjlighet att få tillbaka investerade skattemedel genom framgångar i globalisering av företagen.

Vidare har den digitala revolutionen med anledning av Covid 19 skapat nya möjligheter att kompensera för att Sverige är ett litet land befolkningsmässigt, ekonomiskt och marknadsmässigt. Bolaget ser därför att regionen tillsammans behöver verka för att ta tillvara dessa möjligheter samt verka för att öka den digitala kommunikationen till relevanta målgrupper.

Bolaget ser vidare ett behov av att identifiera ett nätverk av kommunikatörer och experter, förslagsvis i anslutning till det redan etablerade Nodnätverket vilket är ett samarbetsforum i regionen kring frågor rörande innovation och tillväxt där parterna strävar efter synergier och samordning. Syftet med nätverket av kommunikatörer är att ha bättre beredskap vid frågor som kräver samordning och att snabbt kunna sammankalla nätverket vid exempelvis större etableringsförfrågningar eller vid mer omfattande internationella marknadsföringsaktiviteter. Detta nätverk kan även i relevanta frågor kopplas till samarbetet inom Stockholm Business Alliance, ett samarbete mellan 56 kommuner.

Bolaget anser det bra att Life science-strategin kommer att kompletteras med handlingsplaner som beskriver enskilda och gemensamma insatser för att realisera strategins mål. Positivt är också om det till handlingsplanerna kopplas mätbara mål då detta samt ett tydliggörande kring vem som äger vilken fråga kommer att underlätta det framtida samarbetet.

